

Avalent>Kohtuasja algatamine>Euroopa justiitsatlas tsiviilasjades>Ümbersõnastatud Brüssel I määrus

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus

Määrusega nr 1215/2012 seotud riigikohane teave ja elektroonilised vormid

Üldine teave

Määruse 1215/2012 eesmärk on lihtsustada juurdepääsu õigusemõistmisele, eelkõige seeläbi, et määrusega kehtestatakse kohtute pädevust käsitlevad õigusnormid ning õigusnormid tsiviil- ja kaubandusajades tehtud liikmesriikide kohtuotsuste kiire ja lihtsa tunnustamise ja täitmise kohta.

Määrus asendab määruse 44/2001 (Brüssel I määrus), mida kohaldatakse siiski kohtumenetluste suhtes, mis on algatatud enne määruse 1215/2012 kohaldamise alguskuupäeva 10. jaanuaril 2015 (täpsem info määruse 1215/2012 artiklis 66).

Määrus kehtib kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides, sealhulgas Taanis, kes on 2005. aastal sõlminud Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vahelise lepingu kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades. Vajalikud õigusaktide muudatused jõustusid Taanis juba 1. juunil 2013.

Määruses määratakse kindlaks, millise liikmesriigi kohtutel on pädevus otsustada rahvusvahelist elementi sisaldava tsiviil- või kaubandusvaidluse üle.

Määruses sätestatakse, et ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsust tunnustatakse teistes liikmesriikides ilma erimenetluseta.

Ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsus, mis on selles liikmesriigis täitmisele pööratav, on täitmisele pööratav ka muus liikmesriigis, ilma et oleks vaja seda uuesti täidetavaks tunnustada.

Määruses nähakse ette kaks tunnustuse vormi, nimelt kohtuotsuse tunnustus ja ametliku dokumendi / kohtuliku kokkuleppe tunnustus.

Kooskõlas määrusega on liikmesriigid teavitanud pädevaid kohtuid, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotlus, ning kohtuid, kes on pädevad kaebusi menetlema. **Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.**

Kooskõlas artikli 26 lõikega 2 peab kohus teatud juhtudel enne menetluse algatamist tagama, et kostjat on teavitatud tema õigusest kohtualluvus vaidlustada ning kohtusse ilmumise või ilmumata jätmise tagajärgedest. Sellel otstarbel on **tsiviil- ja kaubandusajades käsitleva Euroopa õiguslase koostöö võrgustik**

koostanud **mittekohustusliku standardteksti** (190 Kb) , mis sisaldab teavet, mida kohus võiks kasutada, et täita määruse artikli 26 lõike 2 kohast kohustust teavitada kostjat.

Euroopa e-õiguskeskkonna portaalist leiab teavet määruse kohaldamise kohta ja kasutajasõbraliku vahendi **vormide** täitmiseks.

Seonduvad lingid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1215/2012, 12. detsember 2012, kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades

Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vaheline kohtualluvust ja kohtuotsuste täitmist tsiviil- ja kaubandusajades käsitlev leping (ELT L 299, 16.11.2005).

Viimati uuendatud: 19/02/2019

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELI veebilehetele autoriõiguste eeskirjade kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Belgia

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

Ei kohaldata

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

- Belgias esimese astme kohus (tribunal de première instance)

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse

edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

- Belgias:

a) kostja edasikaebuse korral esimese astme kohus;

b) hageja edasikaebuse korral apellatsioonikohus (*cour d'appel/hof van beroep*)

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

- Belgias kassatsioonikohus (Cour de Cassation)

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktsepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnustuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

Puuduvad

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Ei kohaldata

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

8. juulil 1899 Pariisis allkirjutatud Belgia ja Prantsusmaa vaheline konventsioon kohtualluvuse ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta,

28. märtsil 1925 Brüsselis allkirjutatud Belgia ja Madalmaade vaheline konventsioon kohtualluvuse ja pankrottide ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta,

2. mail 1934 Brüsselis allkirjutatud Ühendkuningriigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste vastastikuse täitmise kohta ja selle protokoll,

30. juunil 1958 Bonnisis allkirjutatud Saksamaa ja Belgia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

16. juunil 1959 Viinis allkirjutatud Belgia ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajadega seotud kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

6. aprillil 1962 Roomas allkirjutatud Belgia ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta,

24. novembril 1961 Brüsselis allkirjutatud Belgia, Madalmaade ja Luksemburgi leping kohtualluvuse, pankrottide ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta, kui see kehtib.

Viimati uuendatud: 18/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüsseli I määrus - Bulgaaria

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

Ei kohaldata.

Artikkel 74 – Täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjeldus

Vahetut täitmist vastavalt määrusele (EL) nr 1215/2012 reguleerib tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 622a:

„Artikkel 622a (uus, ametlik väljaanne nr 50/2015):

- 1) Euroopa Liidu teises liikmesriigis tehtud kohtuotsus kuulub täitmisele ilma täitemääruseta.
- 2) Kohtutäitur täidab asjaomase poole taotlusel Euroopa Liidu teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse ärakirja alusel, mille on kinnitanud selle välja andnud kohus, ja määruse (EL) nr 1215/2012 artikli 53 kohaselt väljastatud tõendi alusel.
- 3) Kui kohtutäitur teeb kindlaks, et meedet või määrust ei ole võimalik täita käesoleva seadustiku tingimuste alusel ja sellega kooskõlas, annab ta korralduse asendustäitmiseks.
- 4) Euroopa Liidu teises liikmesriigis tehtud kohtuotsus, millega antakse korraldus ajutise meetme, sealhulgas ennetava meetme rakendamiseks, kuulub täitmisele kooskõlas lõigetega 1 ja 2. Kui meetme rakendamiseks anti korraldus ilma kostjat kohtusse kutsumata, esitatakse tõend kohtuotsuse kättetoimetamise kohta.
- 5) Täitmise käigus toimetab kohtutäitur kätte lõikes 2 osutatud tõendi koopia, kutsudes võlgnikku üles seda vabatahtlikult täitma. Tõendile lisatakse Euroopa Liidu teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse ärakiri, kui seda ei ole võlgnikule kätte toimetatud.
- 6) Võlgnik võib ühe kuu jooksul alates kättetoimetamisest esitada täitmisest keeldumise taotluse. Kui vajalik on kohtuotsuse tõlge, peatatakse tähtaeg, kuni tõlge on võlgnikule esitatud.
- 7) Kumbki pool võib esitada edasikaebuse artiklis 436 osutatud meetme või määruse kohandamise suhtes“.

Täitemenetlusega seotud küsimustes, mida määrus (EL) nr 1215/2012 ei reguleeri, kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku viienda osa „Täitemenetlus“ üldnorme.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Artikli 36 lõike 2 või artikli 45 lõike 4 kohane taotlus esitatakse vastaspoole alalise või registreeritud aadressi järgsele pädevale ringkonnakohtule (*окръжен съд*) või kui vastaspoolel ei ole Bulgaarias alalist või registreeritud aadressi, siis asjaomase poole alalise või registreeritud aadressi järgsele ringkonnakohtule. Kui ka asjaomasel poolel ei ole Bulgaarias alalist või registreeritud aadressi, esitatakse taotlus Sofia linna kohtule (*Софийски градски съд*) (Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 622).

Artikli 47 lõike 1 kohane taotlus tuleb esitada võlgniku alalise või registreeritud aadressi järgsele või täitmiskoha järgsele pädevale ringkonnakohtule (Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 622b).

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

– Bulgaarias Sofia apellatsioonikohtus (*Софийски апелативен съд*). Edasikaebus esitatakse selle ringkonnakohtu kaudu, kes tegi täitmisest keeldumise otsuse või otsuse, milles leiti, et tunnustamisest keeldumiseks puuduvad alused.

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

Edasikaebused Sofia apellatsioonikohtu otsuste suhtes tuleb esitada kõrgemale kassatsioonikohtule (Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 623 lõige 6).

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aksepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

Bulgaaria kohtutel ja muudel ametiasutustel on rahvusvaheline pädevus, kui hageja või taotluse esitaja on Bulgaaria kodanik või Bulgaaria Vabariigis registreeritud juriidiline isik (rahvusvahelist eraõigust käsitleva seaduse artikli 4 lõiked 1 ja 2).

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

2. juulil 1930 Sofias allkirjutatud Bulgaaria ja Belgia vaheline konventsioon teatud õigusküsimuste kohta;
23. märtsil 1956 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta, jätkuvalt jõus Bulgaaria, Sloveenia ja Horvaatia vahel;
3. detsembril 1958 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Rumeenia Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ning kriminaalasjades;
4. detsembril 1961 Varssavis allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna- ning kriminaalasjades;
16. mail 1966 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;
10. aprillil 1976 Ateenas allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;
25. novembril 1976 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja suhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;
29. aprillil 1983 Nikosias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;
18. jaanuaril 1989 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta tsiviilasjades;
18. mail 1990 Roomas allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ning kohtuotsuste täitmise kohta tsiviilasjades;
23. mail 1993 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta tsiviilasjades;
20. oktoobril 1967 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviilasjades ja dokumentide puhul.

Viimati uuendatud: 25/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Tšehhi

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

Ei kohaldata.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Maakohtutel on sisuline pädevus.

Territoriaalse pädevusega maakohus määratakse kindlaks järgmiselt.

Kui kohtuotsuse täitmiseks on korraldus juba antud, on territoriaalne pädevus kohtul, kes korralduse väljastab ja seda täidab. Kohtulikkude täitmist reguleerivad riikliku kohtualluvuse normid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 paragrahviga 252.

Kui arestimiseks (*exekuce*) on korraldus juba antud, siis on territoriaalne pädevus arestimiskorralduse teinud kohtul (täitekohus (*exekuční soud*)). Täitekohtu määramise normid on sätestatud kohtutäitureid ja täitetoiminguid käsitleva seaduse nr 120/2001 (täitemenetluse seadustik (*exekuční řád*)) paragrahviga 45. Kui kohtuotsuse täitmiseks või arestimiseks ei ole korraldust antud, kuulub pädevus kohtule, kes oleks pädev otsust täitma (vt eespool punkt 1) või kellel on menetluspädevus (vt eespool punkt 2).

Kõikide maakohtute nimekirja, kaasa arvatud ajakohastatud kontaktandmed, on: [kättesaadav justiitsministeeriumi veebisaidil](#).

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

Edasikaebus esitatakse kohtule, kelle otsus vaidlustatakse (Kohus suunab edasikaebuse pädevale kohtule).

Apellatsioonimenetluses on esemeline pädevus piirkonnakohtutel. Territoriaalne pädevus on piirkonnakohtul, kelle tööpiirkonnas asub maakohus, kes tegi esimeses astmes otsuse kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse (või tunnustamise või tunnustamisest keeldumise menetluse) kohta.

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

Kasutada võib ainult järgmisi erakorralisi õiguskaitsevahendeid:

tühistamishagi (*žaloba pro zmatečnost*) kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 paragrahviga 229 jj;

menetluse taasalustamise taotlus (*žaloba na obnovu řízení*) kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 paragrahviga 228 jj;

erakorraline kaebus (*dovolání*) kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 paragrahviga 236 jj.

Kõigi viidatud erakorraliste õiguskaitsevahendite kasutamiseks tuleb pöörduda kohtusse, kes tegi esimeses astmes otsuse kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse (või tunnustamise või tunnustamisest keeldumise menetluse) kohta.

Ülemkohus on pädev lahendama erakorralisi kaebusi (*řízení o dovolání*). Menetluse taasalustamise taotlusi (*řízení na obnovu řízení*) on pädev lahendama esimeses astmes lahendi teinud kohus. Teatavatel juhtudel on tühistamishagisid (*řízení o žalobě pro zmatečnost*) pädev lahendama esimeses astmes lahendi teinud kohus, teatavatel juhtudel on pädevus appellatsioonikohtul (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 § 235a).

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks Slovaki keel.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

Seadus nr 91/2012 rahvusvahelise eraõiguse kohta, eelkõige seaduse § 6.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

Bulgaaria Rahvavabariigi ja Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades (Sofia, 25. november 1976);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades (Nikosia, 23. aprill 1982);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades (Ateena, 22. oktoober 1980);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vaheline leping õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviilasjades (Madrid, 4. mai 1987);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline leping õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil-, perekonna- ja kaubandusajades (Pariis, 10. mai 1984);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades (Bratislava, 28. märts 1989);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades (Praha, 6. detsember 1985);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades (Varssavi, 21. detsember 1987) Tšehhi Vabariigi ja Poola Vabariigi vahelise lepingu tähenduses, millega muudeti ja täiendati

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Poola Rahvavabariigi vahelist lepingut õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades, mis allkirjastati Varssavis 21. detsembril 1987 (Mojmírovce, 30. oktoober 2003);

Tšehhoslovakkia Vabariigi ja Portugali vaheline konventsioon kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta (Lissabon, 23. november 1927);

Tšehhi Vabariigi ja Rumeenia vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviilasjades (Bukarest, 11. juuli 1994);

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi vaheline leping õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades (Belgrad, 20. jaanuar 1964);

Tšehhi Vabariigi ja Slovaki Vabariigi vaheline leping kohtuasutuste antava õigusabi ja teatavate õigussuhete korraldamise kohta tsiviil- ja kriminaalasjades (Praha, 29. oktoober 1992).

Viimati uuendatud: 29/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Saksamaa

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1. Kuidas võib kolmanda isiku kaasamist üldjoontes kirjeldada?

Kolmanda isiku kaasamise teadet kasutatakse kolmandate isikute, kes ei ole menetluse pooled, ametlikuks teavitamiseks pooleriolevast kohtumenetlusest (nn esimene menetlus – *Vorprozess*). Selleks esitatakse kohtule kirjalik dokument, mis seejärel kaasatavale isikule ametlikult kätte toimetatakse. Kolmas isik võib vabalt otsustada, kas ühineda menetlusega või mitte. Isegi kui ta menetlusega ühineb, ei ole ta menetluse pool, vaid lihtsalt menetlusse astuja, kelle avaldused ja toimingud ei tohi olla vastuolus põhipoole omadega. Menetlusse astujalt ei saa nõuda kulude tasumist.

2. Milline on kohtuotsuste peamine mõju isikutele, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate?

Kolmanda isiku kaasamise aluseks on asjaolu, et poolerioleva kohtumenetluse (nn esimese menetluse) üks pool peab arvestama temale ebasoodsa tulemusega, ent võib teisest küljest konkreetse juhtumi puhul eeldada, et tal võib olla õigus nõuda kolmandalt isikult kahjuhüvitist või tagatist. Kolmanda isiku kaasamist taotleva poole huvi on niisiis kas mitte kaotada esimest menetlust (mille puhul võib kolmanda isiku kaasamine olla kasulik) või see, et (juhul kui jäädakse esimeses menetluses kaotajaks) järgnevas menetluses (*Folgeprozess*) kolmanda isiku vastu saavutada enda nõuete rahuldamine.

Kui kolmas isik toetab teate väljastanud poolt, peab kolmas isik nõustuma kohtuasja staadiumiga menetlusse astumise ajal. Ta võib esitada väiteid ja teha menetlustoiminguid, kui need ei ole vastuolus põhipoole väidete ja toimingutega. Kui kolmas isik keeldub menetlusega ühinemast või ei võta seisukohta, jätkatakse menetlust temast sõltumata. Kolmanda isiku kaasamise teatega seoses ei ole kolmandal isikul järgnevas menetluses, kus kaasamist taotlev pool on tema vastu esitanud hagi, võimalik tugineda väitele, et esimeses menetluses on langetatud ebaõige otsus. See tähendab, esimese menetluse tulemus on kolmanda isiku kaasamist taotlenud poole kasuks järgneva menetluse suhtes siduv.

3. Kolmanda isiku kaasamine ei mõjuta esimeses menetluses antavat õiguslikku hinnangut.

4. Esimese menetluse tulemus ei ole siduv, kui menetlusse astujal ei olnud võimalik esitada väiteid kas siis menetluse seisu tõttu menetlusse astumise ajal või põhipoole avalduste ja toimingute tõttu.

5. Kolmanda isiku kaasamise mõju ei sõltu sellest, kas kolmas isik esimese menetlusega ühineb või mitte.

6. Kolmanda isiku kaasamine ei mõjuta kolmanda isiku ja tema kaasamist taotlenud poole vastaspoole vahelist suhet, välja arvatud juhul, kui kolmas isik astub menetlusse vastaspoolele.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

– Saksamaal *Landgericht* (ringkonnakohus).

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmise keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

– Saksamaal *Oberlandesgericht* (liidumaa ülemkohus).

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

– Saksamaal *Bundesgerichtshof* (Saksamaa ülemkohus).

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aksepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

– Saksamaal: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung*) § 23.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

– Saksamaal: tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 68 ja §-d 72–74.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

9. märtsil 1936 Roomas allakirjutatud Saksamaa ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;

30. juunil 1958 Bonnias allakirjutatud Saksamaa ja Belgia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

6. juunil 1959 Viinis allakirjutatud Saksamaa ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste, kokkulepete ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

14. juulil 1960 Bonnias allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

30. augustil 1962 Haagis allakirjutatud Madalmaade ja Saksamaa vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

4. novembril 1961 Ateenas allakirjutatud Saksamaa ja Kreeka vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste, kokkulepete ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

14. novembril 1983 Bonnias allakirjutatud Hispaania ja Saksamaa Liitvabariigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja täitmisele pööratavate ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta.

Viimati uuendatud: 28/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Eesti

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1) Kuidas võib kolmanda isiku kaasamist üldjoontes kirjeldada?

Eesti menetlusõiguse kohaselt teavitatakse kolmandat isikut kohtumenetlusest kolmanda isiku kaasamise avalduse kättetoimetamisega. Menetluse pool, kes võib kohtuvaidluse lahendamise korral tema kahjuks esitada kolmanda isiku vastu enda arvates lepingu rikkumisest tuleneva või kahju hüvitamise või hüvituskohustusest vabastamise nõude või kellel on alust eeldada kolmanda isiku sellise nõude esitamist tema vastu, võib esitada asja menetlevalle kohtule avalduse kolmanda isiku menetlusse kaasamiseks. Kohus toimetab avalduse kolmandale isikule kätte ja teatab avaldusest teisele poolele ning annab neile tähtaja seisukoha võtmiseks. Kui avaldus vastab seaduses sätestatud nõuetele ja pool põhistab kolmanda isiku kaasamise vajaduse, kaasab kohus määrusega kolmanda isiku menetlusse. Iseseisva nõudeta kolmas isik on Eesti menetlusõiguse kohaselt menetlusosaline, kuid ta ei ole menetluse pool (hageja või kostja). Kui ilmneb, et kolmas isik on kaasatud menetlusse põhjendamatult, võib kohus ta määrusega menetlusest kõrvaldada. Hageja või kostja poolel menetlusse kaasatud või sinna astunud iseseisva nõudeta kolmas isik peaks eelduslikult toetama vastava poole positsiooni menetluses, st esitada argumente selle poole toetuseks, olles huvitatud, et see pool menetluse võidaks. Iseseisva nõudeta kolmas isik võib teha kõiki menetlustoiminguid peale nende, mida saab teha üksnes hageja või kostja, muu hulgas saab ta asjas tehtud lahendi peale kaevata. Tema avaldusel, kaebusel või muul menetlustoimingul on menetluses õiguslik tähendus üksnes juhul, kui see ei ole vastuolus selle hageja või kostja avalduse, kaebuse või toiminguga, kelle poolel kolmas isik menetluses osaleb. Kaebuse esitamiseks või muu menetlustoimingu tegemiseks kehtib kolmanda isiku suhtes sama tähtaeg kui selle hageja või kostja suhtes, kelle poolel ta menetluses osaleb, kui seadusest ei tulene teisiti.

2) Milline on kohtuotsuste peamine mõju isikutele, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate?

Kui pool esitas isiku kaasamiseks kolmanda isikuna avalduse, kuid kohus isikut menetlusse ei kaasa või on kolmanda isiku menetlusest kõrvaldanud, ei ole põhimenetluse lahend tema suhtes õiguslikult siduv.

Kui pool esitas isiku kaasamiseks kolmanda isikuna avalduse ja isik kaasati menetlusse kolmanda isikuna, ei või ta hageja või kostja suhtes, kelle poolel ta menetlusse astus või kaasati, põhimenetlusele järgnevas menetluses tugineda sellele, et menetluses tehtud lahendi resolutsioon on ebaõige või et asjaolud on ebaõigesti tuvastatud. Kui menetluse pool algatab iseseisva nõudeta kolmanda isiku vastu menetluse eelmisele menetlusele tuginedes, võib kolmas isik esitada ka vastuväite, mille ta on esitanud menetluses kolmanda isikuna ja mis on vastuolus poole avaldustega. Kolmas isik võib esitada ka vastuväite, et ta ei saanud esitada taotlust, väidet või tõendit või kaebust, kuna ta astus menetlusse või kaasati sinna liiga hilja või ta ei saanud neid esitada hageja või kostja, kelle poolel ta menetluses osales, avalduste või toimingute tõttu. Ta võib samuti esitada vastuväite, et hageja või kostja ei esitanud tahtlikult või raskelt hooletult taotlust, väidet, tõendit või kaebust, mis oli kolmandale isikule teadmata.

3) Kas põhimenetluses antud õiguslikul hinnangul on siduv mõju?

Kui pool esitas isiku kaasamiseks kolmanda isikuna avalduse, kuid kohus isikut menetlusse ei kaasanud või on kolmanda isiku menetlusest kõrvaldanud, ei ole põhimenetluse lahend kolmanda isiku suhtes õiguslikult siduv, sh õigusliku hinnangu osas

4) Kas tuvastatud asjaoludel, mida kolmas isik ei saanud vaidlustada põhimenetluse käigus, nt põhjusel, et pooled ei vaidlustanud neid, on siduv mõju? Kolmanda isiku suhtes ei ole õiguslikult siduvad kohtu poolt tuvastatud asjaolud, mida kolmas isik ei saanud vaidlustada põhjusel, et pooled neid ei vaidlustanud või kui pool, kelle kasuks kolmas isik menetlusse kaasati, ei nõustunud asjaolu kolmanda isiku poolt vaidlustamisega.

5) Kas kolmanda isiku kaasamine jõustub sõltumata sellest, kas kolmas isik ühines põhimenetlusega või mitte?

Kuivõrd Eesti menetlusõiguse kohaselt ei toimu kolmanda isiku iseseisvat teavitamist, vaid kolmandat isikut teavitatakse poole esitatud kolmanda isiku kaasamise avalduse kättetoimetamisega, sõltuvad õiguslikud tagajärjed sellest, kas kolmas isik kaasati menetlusse või mitte.

6) Kas kolmanda isiku kaasamine mõjutab kolmanda isiku ja teavitava poole vastaspoole vahelist suhet?

Kui pool esitas avalduse kolmanda isiku menetlusse kaasamiseks, kuid kohus kolmandat isikut menetlusse ei kaasanud, ei mõjuta see suhteid tema ja kaasamise avalduse esitanud poole vastaspoole vahel, välja arvatud juhul, kui kolmas isik kaasati menetlusse.

Iseseisva nõudeta kolmanda isiku menetlusse kaasamist ja kaasamise tagajärgi reguleerivad tsiviilkohtumenetluse seadustiku §-d 214 ja 216.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

- Eestis maakohus

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

- Eestis ringkonnakohus selle maakohtu kaudu, kelle määrust määruskaebusega vaidlustatakse

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

- Eestis Riigikohus

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktsepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

- Eestis inglise keel

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

- Eestis tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 86 (kohtualluvus vara asukoha järgi) juhul, kui nõue ei ole seotud isiku selle varaga; tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 100 (tüüptingimuste kasutamise lõpetamise nõue) ulatuses, milles hagi esitatakse kohtusse, kelle tööpiirkonnas tüüptingimusi kasutati.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

- Eestis tsiviilkohtumenetluse seadustiku §-d 212–216

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

11. novembril 1992 Tallinnas allkirjutatud Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vaheline õigusabi ja õigussuhete leping,

27. novembril 1998 Tallinnas allkirjutatud Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi osutamise ja õigussuhete kohta tsiviil-, töö- ja kriminaalasjades,

Viimati uuendatud: 24/05/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Küpros

Artikli 65 lõike 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

Ei kohaldata.

Artikkel 74 – Täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjeldus

Menetluse üksikasjalik kirjeldus on kättesaadav jaotises [Kohtuotsuse täitmise menetlused](#).

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Küprosel piirkonnakohtud (*Eparchiaká Dikastíria*)

Nikosia piirkonnakohus

Charalambos Mouskos Street, 1405 Nicosia, Cyprus

Telefon: (+357) 22865518

Faks: (+357) 22304212 / 22805330

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Limassoli piirkonnakohus

8 Lord Byron Avenue, P.O. Box 54619, 3726 Limassol, Cyprus

Telefon: (+357) 25806100 / 25806128

Faks: (+357) 25305311

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Lamaca piirkonnakohus

Artemidos Avenue, 6301 Lamaca, P.O. Box 40107, Cyprus

Telefon: (+357) 24802721

Faks: (+357) 24802800

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Paphose piirkonnakohus

Corner of Neophytou & Nicos Nicolaides, 8100 Paphos, P.O. Box 60007, Cyprus

Telefon: (+357) 26802601

Faks: (+357) 26306395

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Famagusta piirkonnakohus

2 Sotiras Street, Megaro Tzivani, 5286 Paralimni, Cyprus

Telefon: (+357) 23730950 / 23742075

Faks: (+357) 23741904

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

Küprosel Küprose ülemkohus (*Anótato Dikastírio Kýprou*)

Ülemkohus

Charalambos Mouskos Street, 1404 Nicosia, Cyprus

Telefon: (+357) 22865741

Faks: (+357) 22304500

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

Küprosel Küprose ülemkohus (*Anótato Dikastírio Kýprou*)

Ülemkohus

Charalambos Mouskos Street, 1404 Nicosia, Cyprus

Telefon: (+357) 22865741

Faks: (+357) 22304500

E-post: chief.reg@sc.judicial.gov.cy

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

– Küprosel kreeka ja inglise keel.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

– Küprosel kohtute seaduse (seadus 14/60) artikkel 21.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline 1982. aasta leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

Küprose Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline 1981. aasta konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

Küprose Vabariigi ja Kreeka Vabariigi 1984. aasta vaheline konventsioon õigusabialase koostöö kohta tsiviil-, perekonna-, kaubandus- ja kriminaalasjades,

Küprose Vabariigi ja Bulgaaria Rahvavabariigi vaheline 1983. aasta kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

Küprose Vabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi vaheline 1984. aasta leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades (mille õigusjärglane on teiste hulgas Sloveenia),

Küprose Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline 1996. aasta konventsioon õigusabialase koostöö kohta tsiviil-, perekonna-, kaubandus- ja kriminaalasjades.

Viimati uuendatud: 18/04/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüsseli I määrus - Leedu

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1. Kuidas võib kolmanda isiku kaasamist üldjoontes kirjeldada?

Leedu tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) artiklite 46 ja 47 kohaselt võib kolmas isik olla menetluseseme suhtes iseseisva nõudega või iseseisva nõudeta.

Menetluseseme suhtes iseseisva nõudega kolmandad isikud võivad menetlusega ühineda ainult omal algatusel. Need kolmandad isikud on asjas iseseisvad osalejad ega ole hageja või kostja poolel. Iseseisva nõude esitanud kolmandad isikud võivad ühineda menetlusega kuni kokkuvõtte tegemise alguseni.

Menetluseseme suhtes iseseisva nõudeta kolmandad isikud võivad ühineda menetlusega hageja ja kostja poolel kuni kokkuvõtte tegemise alguseni, kui asjas tehtav otsus võib mõjutada nende õigusi või kohustusi. Neid võib kaasata menetlusse ka poolte põhjendatud taotluse alusel või kohtu algatusel.

Kolmandaid isikuid teavitatakse algatatud kohtuasjast ja kutsutakse ühinema menetlusega Leedu kohtus kohtukutse või teatega, saates neile ka hagi ärakirja. Tsiviilkohtumenetluse artikli 133 lõike 1 kohaselt teatatakse menetluse pooltele (kaasa arvatud kolmandatele isikutele) kohtukutse või teatega kohtuistungis või üksikute menetlustoimingute kuupäev ja koht. Kolmandate isikute teavitamine kohtuasjast on kohtu ja mitte poolte kohustus; pooled lihtsalt märgivad esitatavates dokumentides, et menetlusse on vaja kaasata teisi inimesi.

Iseseisva nõudega kolmandal isikul on hageja õigused ja kohustused.

Iseseisva nõudeta kolmandal isikul on samad menetluslikud õigused (kaasa arvatud õigus kulude hüvitamisele) ja kohustused kui pooltel, välja arvatud õigus muuta nõude alust ja eset, nõuet suurendada või vähendada, hagist loobuda, hagi õigeks võtta või sõlmida kokkulepe. Tal ei ole samuti õigust nõuda kohtuotsuse täitmist. Iseseisva nõudeta kolmas isik ei või tegutseda selle poole huvide vastu, kelle poolle ta on menetlusega ühinenud.

2. Milline on kohtuotsuste peamine mõju isikutele, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate?

Iseseisva nõudega kolmandate isikute osalemine võimaldab lahendada mitu omavahel seotud vaidlust ühe kohtuasja raames; sellisel juhul ei või algatada iseseisva nõudega kolmandate isikute vastu uut menetlust (või ei saa sellised kolmandad isikud algatada uut menetlust sama kostja vastu), kuna nende poolte vaheline vaidlus konkreetses küsimuses loetakse lahendatuks. Kui isikut teavitati võimalusest ühineda kolmanda isikuna poolelioleva kohtumenetlusega, esitades iseseisva nõude, kuid ta seda ei teinud, võidakse tulevikus algatada sama isiku vastu samas asjas eraldi menetlus. Esimene kohtuotsus ei või siiski mõjutada selle isiku õigusi ja kohustusi, kes ei ühinenud menetlusega kolmanda isikuna.

Asjas otsust tehakse ei või kohus samal ajal otsustada iseseisva nõudeta kolmanda isiku õiguste ja kohustuste üle suhtes poolega, kellega tal on materiaalõiguslik suhe. Ehk kohtuotsus asjas, milles osaleb iseseisva nõudeta kolmas isik, ei välista uue kohtuasja algatamist esimesse asja kaasatud iseseisva nõudeta kolmanda isiku vastu. Sellisel juhul on esimesel kohtuotsusel eelotsuse jõud; see tähendab, et kui samade pooltega toimub uus kohtuasi (nt kahju hüvitamise hagi), ei ole vaja arutada asjaolusid, mis on tuvastatud esimese kohtuasja lõpliku otsusega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 182 lõige 2).

Kui isikut ei teavitatud võimalusest ühineda kolmanda isikuna poolelioleva kohtumenetlusega, kas siis iseseisva nõudega või nõudeta, või kui isikut teavitati, kuid ta ei ühinenud menetlusega ja kohtuotsuses tehti otsus selle isiku materiaalõiguslike õiguste ja kohustuste kohta, võib see olla alus kohtuasja uuesti läbivaatamisele. Kui isikut ei kaasatud menetlusse, siis ei ole kõnealusel kohtuotsusel tavaliselt selle isiku suhtes eelotsuse jõudu.

3. Kas põhimenetluses antud õiguslikul hinnangul on siduv mõju?

Vt vastus 2. küsimusele.

4. Kas tuvastatud asjaoludel, mida kolmas isik ei saanud vaidlustada põhimenetluse käigus, nt põhjusel, et pooled ei vaidlustanud neid, on siduv mõju?

Vt vastus 2. küsimusele.

5. Kas kolmanda isiku kaasamisel on tagajärjed sõltumata sellest, kas kolmas isik ühines põhimenetlusega või mitte?

Ei. Esimeses (põhi)menetluses tehtud kohtuotsus ei saa mõjutada isiku õigusi ja kohustusi, keda teavitati, kuid kes ei ühinenud menetlusega kolmanda isikuna. Kui isikut ei teavitatud võimalusest ühineda kolmanda isikuna poolelioleva kohtumenetlusega kas siis iseseisva nõudega või nõudeta või kui isikut teavitati, kuid ta ei ühinenud menetlusega, ja kohtuotsuses tehti otsus selle isiku materiaalõiguslike õiguste ja kohustuste kohta, võib see olla alus kohtuasja uuesti läbivaatamisele.

6. Kas kolmanda isiku kaasamine mõjutab kolmanda isiku ja teavitava poole vastaspoole vahelist suhet?

Vt vastus 2. küsimusele.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Leedus Leedu apellatsioonikohus (*Lietuvos apeliacinis teismas*).

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmise keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

Leedus Leedu apellatsioonikohus (*Lietuvos apeliacinis teismas*).

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

Leedus esitatakse kassatsioonikaebus Leedu ülemkohtule (*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*).

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

Leedus tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) artikli 783 lõige 3, artikkel 787 ja artikli 789 lõige 3.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Leedus tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) artiklid 46 ja 47.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

11. novembril 1992 Tallinnas allkirjutatud Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vaheline õigusabi ja õigussuhete leping;

26. jaanuaril 1993 Varssavis allkirjutatud Leedu Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades.

Viimati uuendatud: 27/02/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Ungari

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1) Kolmanda isiku kaasamise teate tähendus Ungari tsiviilmenetlusõiguses

Pool, kes ei olnud edukas ja soovib esitada nõude kolmanda isiku vastu või kelle vastu kolmas isik on esitanud nõude, võib saata nimetatud kolmandale isikule teate. Kolmanda isiku kaasamise teate võib saata mitte üksnes hageja või kostja, vaid ka menetlusse astuv pool või teate saanud kolmas isik.

2.) Kolmanda isiku kaasamise teate tähtsajad menetlustoiminguna

Kostja võib esitada kolmanda isiku kaasamise teate 30 päeva jooksul alates hagiavalduse kättesaamisest ja hageja 30 päeva jooksul alates põhjendatud vastuhagi kättesaamisest. Seda sätet kohaldatakse analoogia alusel hagides lubatavate muudatuste ja vastuhagide suhtes.

Isik, kes astub menetlusse pärast kohtuvaidluse algust, st menetlusse astuv pool või teate saanud kolmas isik, võib esitada kolmanda isiku kaasamise teate 30 päeva jooksul alates menetlusse astumisest. Kohtuasjades, mida peetakse eriti olulisteks (vaidlusalused summad ületavad 400 miljonit Ungari forintit), ei ole tähtaeg teavitava poole avalduste ja teate saanud kolmanda isiku jaoks mitte 30 päeva, vaid 15 päeva. Avaldus, mille teavitav pool esitab pärast tähtaega, on tühine, teiste sõnadega, kohus loeb, et seda ei ole tehtud.

3) Kolmanda isiku kaasamise teate saatmine

Teavitaval poolel on kolmanda isiku kaasamise teate saatmisel kaks kohustust. Esiteks peab teavitav pool saatma teate asjaomasele kolmandale isikule kirjalikult, märkides teate alused ja esitades lühikese ülevaate menetluse seisust. Teiseks tuleb kolmanda isiku kaasamise teade esitada kohtule kirjalikult või istungil suuliselt, nimetades ka teate alused. Kolmanda isiku kaasamise teate esitamisel kohtule peab teavitav pool lisama dokumendid, mis tõendavad, et kolmas isik, kellele teade saadeti, on teate kätte saanud, samuti tõendi kättesaamise kuupäeva kohta.

Kui teate saanud kolmas isik ei saada kohtule 30 päeva jooksul alates teate saamisest, mille kohta teavitav pool on esitanud tõendid, avaldust menetlusega ühinemise kohta, lähtutakse sellest, et teate saanud kolmas isik ei ole kolmanda isiku kaasamise teatega nõustunud. Pärast tähtaega esitatud avaldus on tühine.

Kui teate saanud kolmas isik nõustub kolmanda isiku kaasamise teatega, võib see isik ühineda teavitava poolega menetlusse astuva poolena. Sellest võib teatada kirjalikult või istungil suuliselt.

Muus osas kohaldatakse teate saanud kolmanda isiku menetlusse astumisega nõustumisele ja teate saanud kolmanda isiku õiguslikule seisundile menetlusse astumist käsitlevaid norme.

4) Kolmanda isiku kaasamise teate õiguslikud tagajärjed

Kui teate saanud kolmas isik nõustub kolmanda isiku kaasamise teatega, võib see isik ühineda teavitava poolega menetlusse astuva (kutsutud) poolena.

Ungari tsiviilkohtumenetluse seadustikus on seoses menetlusse astuvate pooltega ette nähtud kaks erinevat olukorda.

– Kui *res judicata* jõudu omav kohtuotsus ei hõlma menetlusse astuva poole ja vastaspoole vahelist õigussuhet, võib menetlusse astuv pool (algselt teate saanud kolmas isik) teha iseseisvalt kõiki õigustoiminguid, mida saab teha pool, keda menetlusse astuv pool toetab, välja arvatud kokkulepped, õiguste tunnustamine ja õigustest loobumine. Menetlusse astuva poole toimingutel on mõju ainult siis, kui toetatav pool neid meetmeid ei võta ja need ei ole vastuolus toetatava poole toimingutega.

– Kui *res judicata* jõudu omav kohtuotsus hõlmab kehtivate seaduste kohaselt ka menetlusse astuva poole ja vastaspoole vahelist õigussuhet, võib menetlusse astuv pool (algselt teate saanud kolmas isik) teha iseseisvalt kõiki õigustoiminguid, mida saab teha pool, keda menetlusse astuv pool toetab, välja arvatud kokkulepped, õiguste tunnustamine ja õigustest loobumine, ning sellistel toimingutel on mõju isegi siis, kui need on toetatava poole meetmetega vastuolus. Asja uurides hindab kohus selliste vastuolus olevate toimingute mõju, võttes arvesse ka asja muid aspekte.

Seega asjaolu, kuidas *res judicata* jõudu omav kohtuotsus mõjutab menetlusse astuva poole ja vastaspoole vahelist õigussuhet, ei ole küsimus kohtu kaalutusõigusest, vaid lähtub eranditult õigusnormidest.

Üks selline õigusnorm on *kohustuslikku liikluskindlustust käsitleva 2009. aasta seaduse LXII* artikli 32 lõige 2, mis näeb ette järgmist: „Õiguslikult siduva kohtuotsuse ulatus, millega kannatanu hüvitisnõue tagasi lükatakse, hõlmab artikli 35 lõikes 1 märgitud juhtudel ka kindlustusvõtjat ning ettevõtjat ja juhti, kui kohus teeb sellise otsuse kannatanu ja kindlustusettevõtja, kahjukäsitleja, riikliku büroo või hüvitisfondi juhi vahelises kohtuasjas.“ (Eespool nimetatud paragrahvi 35 lõige 1 näeb ette järgmist: „Kannatanu võib esitada nõude hüvitisfondi juhile, et saada hüvitis Ungari territooriumil tekitatud kahju või vigastuse eest, mille on põhjustanud kindlustamata mootorsõiduk kindlustamiskohustust rikkudes, tundmatu ettevõtja kasutatav mootorsõiduk või tundmatu sõiduk, või artiklis 26 viidatud peatamisajal, võttes arvesse artiklis 36 sätestatud erandeid. Hüvitisfondi juht rahuldab nõuded kuni artikli 13 lõikes 1 sätestatud piirsummade ulatuses. Hüvitisfondi juht hüvitab kannatanule ka kahju, mille on põhjustanud mootorsõiduk, mida ei ole kasutusele võetud või mis on kasutuselt kõrvaldatud.“.)

Kolmanda isiku kaasamise teatega nõustumine ei tähenda, et teate saanud kolmas isik tunnustab kohustust teavitava poole ees. Teavitava poole ja teate saanud kolmanda isiku õigussuhte kohta ei ole võimalik teha otsust põhimenetluses (kuhu teate saanud kolmas isik kutsuti).

Artikkel 74 – Täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjeldus

Vt jaotis [Kohtuotsuse täitmise menetlus](#).

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Ungaris üldkohtu (Törvényszék) juures asuv piirkonnakohus (Járásbírószág). Pesti maakonnas Buda piirkonnakohus, Budapestis Buda linnaosa esimese astme kohus.

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täimisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

Ungaris üldkohtu (Törvényszék). Budapestis Budapesti linnakohus (Fővárosi Törvényszék).

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

– Ungaris ülemkohus (Curia) (esimese astme kohtule esitatakse tema tehtud otsuse läbivaatamistaotlus).

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aksepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

– Ungaris: rahvusvahelist eraõigust käsitleva 1979. aasta dekreetseaduse nr 13 artikkel 57.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

– Ungaris: tsiviilkohtumenetluse seadustikku käsitleva 1952. aasta seaduse III artiklid 58–60 (seoses kolmanda isiku kaasamise teatega).

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

16. mail 1966 Sofias allkirjutatud Ungari Rahvavabariigi ja Bulgaaria Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;

30. novembril 1981 Nikosias allkirjutatud Küprose Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

28. märtsil 1989 Bratislavas allkirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Slovaki Vabariigi suhtes;

31. juulil 1980 Budapestis allkirjutatud Ungari Rahvavabariigi ja Prantsuse Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja perekonnasjades, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta ning õigusabi kohta kriminaalasjades ja väljaandmise kohta;

8. oktoobril 1979 Budapestis allkirjutatud Ungari Rahvavabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

7. märtsil 1968 allkirjutatud Ungari Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi vaheline leping vastastikuse õigusabi kohta Horvaatia Vabariigi ja Sloveenia Vabariigi suhtes;

6. märtsil 1959 Budapestis allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades; ning

7. oktoobril 1958 Bukarestis allkirjutatud Ungari Rahvavabariigi ja Rumeenia Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades.

Viimati uuendatud: 27/02/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Austria

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1) Kuidas võib kolmanda isiku kaasamist üldjoontes kirjeldada?

Kolmanda isiku kaasamise teade on ametlik teade menetlusse tulevast või pooleliolevast kohtuasjast, mille üks menetluse pooltest esitab kolmandale isikule, kes seni ei ole kohtuasjas osalenud. Teatega võib olla kaasas kutse menetlusse astumiseks. Teavitav pool esitab kohtule vastava kirjaliku dokumendi, mille kohus seejärel kolmandale isikule ametlikult kätte toimetab. Teade ei kohusta kolmandat isikut menetlusse astuma, ning tal on seaduse järgi vabadsus otsustada, kas ja millise poolega ühineda. Menetlusega ühinenud kolmandast isikust ei saa vaidluse poolt, ta on lihtsalt menetlusse astuja, kelle avaldused ja toimingud ei tohi olla vastuolus põhipoole omadega. Menetlusse astujalt ei saa nõuda kohtukuluid. Kui põhipool kohtuasja võidab, on menetlusse astujal õigus nõuda vastaspoolelt oma kulude hüvitamist.

Kui kolmandale isikule on kaasamise teate kaudu antud võimalus mõjutada menetluse käiku menetlusse astujana, võib ta isegi siis, kui ta menetlusse ei astunud, tugineda kahjuhüvitisnõuetes üksnes enne menetlusse astumist toimunud menetlusnormi rikkumisele või olulistele probleemidele, mida tal ei olnud võimalik ära hoida isegi menetlusse astujana või mida ta – kui ta menetlusse ei astunud – ei oleks saanud ära hoida. Toetades poolt, kelle poolt ta menetlusse astus, on tal võimalik kaasa aidata selle poole võidule kohtuasjas ja seega ära hoida regressimenetlus enda vastu või vähemalt parandada oma positsiooni sellises kohtuasjas.

2) Milline on kohtuotsuste peamine mõju isikutele, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate?

Kolmanda isiku kaasamise aluseks on asjaolu, et poolelioleva kohtuasja ühel poolel on alust karta asja lahendamist tema kahjuks, ent võib teisest küljest asjade sellise käigu korral eeldada, et tal võib olla õigus esitada nõue kolmanda isiku vastu. Kolmanda isiku kaasamist taotleva poole huvi on niisiis kas mitte kaotada esimest menetlust (mille puhul võib kolmanda isiku kaasamine olla kasulik) või see, et (juhul kui jäädakse esimeses menetluses kaotajaks) järgnevas menetluses kolmanda isiku vastu saavutada enda nõuete rahuldamine.

Samal ajal võtab kolmanda isiku kaasamist taotlev pool teadet esitades teate saanud kolmandalt isikult võimaluse esitada järgnevas menetluses tema vastu teatavaid kahjuhüvitisinõudeid menetlusnormi rikkumisele tuginedes. Kolmas isik, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate ja kellele on seega antud võimalus mõjutada kohtuasja tulemust, võib põhjendada kahjuhüvitisinõudeid üksnes enne menetlusse astumist toimunud menetlusnormi rikkumisega või tugineda olulistele küsimustele, mida tal ei olnud võimalik või mida ta ei oleks saanud ära hoida isegi menetlusse astudes. Menetlusse astuja võib esitada väiteid ja teha menetlustoiminguid, tingimusel et need ei ole vastuolus põhipoole omadega. Põhipoole ja menetlusse astuja vahelise järgneva kohtumenetluse korral laieneb esimeses menetluses tehtud lõpliku otsuse mõju menetlusse astujale või nendele, kes vastavale taotlusele vaatamata menetlusse ei astunud, kuivõrd need isikud ei või järgneva kohtuasja pooltena esitada väiteid, mis on vastuolus esimeses menetluses tehtud otsuse põhielementidega.

3) Kolmanda isiku kaasamise teatel ei ole siduvat mõju põhikohtuasjas antavale õiguslikule hinnangule.

4) Esimese menetluse tulemus ei ole siduv, kui menetlusse astujal ei olnud võimalik esitada väiteid kas siis menetluse seisu tõttu menetlusse astumise ajal või põhipoole avalduste ja toimingute tõttu (näiteks kuna nimetatud pool ei kinnitanud teatud faktilisi asjaolusid või väiteid).

5) Nagu juba märgitud, kohaldatakse kolmanda isiku kaasamise teate mõju sellest olenemata, kas kolmas isik ühineb (põhi)kohtuasjaga menetlusse astujana või mitte.

6) Kolmanda isiku kaasamise teatel ei ole mõju kolmanda isiku ja kolmanda isiku kaasamise teate väljastanud poole vastaspoole vahelisele suhtele, välja arvatud juhul, kui kolmas isik astub menetlusse vastaspoole toetuseks.

Artikkel 74 – Täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjeldus

Sellega seoses viidatakse teabele, mille Austria on esitanud Euroopa e-õiguskeskonna portaalis jaotistes „Hagi esitamine kohtule“, „Kohtuotsuste täitmine“, „Täitemenetlus“ järgmisel [internetiaadressil](#).

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

– Austrias ringkonnakohus (*Bezirksgericht*), kus on käimas täitemenetlus. Juhul kui esitatakse taotlus otsuse tegemiseks tunnustamisest keeldumise aluste puudumise kohta (artikli 36 lõige 2) või tunnustamisest keeldumise kohta (artikkel 45), on pädevaks kohtuks ringkonnakohus piirkonnas, kus kohtuotsusega seotud pool on registreeritud või asutatud.

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

– Austrias liidumaa kohus (*Landesgericht*) selle ringkonnakohtu (*Bezirksgericht*) kaudu, kus täitemenetlus on käimas.

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

– Austrias ülemkohus (*Oberste Gerichtshof*) selle ringkonnakohtu (*Bezirksgericht*) kaudu, kus täitemenetlus on käimas.

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Saksa keel on ainuke keel, mida aktepteeritakse.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

– Austrias: kohtualluvust käsitleva seaduse (*Jurisdiktionsnorm*) § 99.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

– Austrias: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung*) § 21.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

6. juunil 1959 Viinis allkirjutatud Saksamaa ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste, kokkulepete ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

20. oktoobril 1967 Sofias allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviilasjades ja dokumentide puhul;

16. juunil 1959 Viinis allkirjutatud Belgia ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

14. juulil 1961 Viinis allkirjutatud Ühendkuningriigi ja Austria vaheline konventsioon (koos 6. märtsil 1970 Londonis allkirjutatud muutmisprotokolliga), millega nähakse ette tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine;

6. veebruaril 1963 Haagis allkirjutatud Madalmaade ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

15. juulil 1966 Viinis allkirjutatud Prantsusmaa ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta;

29. juulil 1971 Luxembourgis allkirjutatud Luksemburgi ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta;

16. novembril 1971 Roomas allkirjutatud Itaalia ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja ametlike dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta;

16. septembril 1982 Stockholmis allkirjutatud Austria ja Rootsi vaheline konventsioon tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;

17. veebruaril 1984 Viinis allkirjutatud Austria ja Hispaania vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja täitmisele pööratavate ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

17. novembril 1986 Viinis allkirjutatud Soome ja Austria vaheline konventsioon tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;

16. detsembril 1954 Viinis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping vastastikuse õiguslase koostöö kohta, 11. detsembril 1963 Viinis allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline konventsioon tsiviilasjades vastastikuste suhete ja dokumentide kohta;

17. novembril 1965 Viinis allkirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Austria Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja perekonnaasjades ning dokumentide kehtivuse ja kättetoimetamise kohta ning lisatud protokoll.

Viimati uuendatud: 14/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüssel I määrus - Poola

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1. Kuidas võib kolmanda isiku kaasamist üldjoontes kirjeldada?

Poolas reguleeritakse kolmanda isiku kaasamist tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitega 84 ja 85. Poola keeles tähistatakse seda mõistet sõnaga „przypozwanie“. See tähendab, et poolel on võimalik kutsuda tulevast vastaspoolt menetlusega ühinema, kuna otsus, mis on poole jaoks ebasoodne, võib kaasa tuua kolmanda isiku nõude (mis tuleneb näiteks garantiilepingust) esitamise poole vastu. Sel eesmärgil esitab pool avalduse, mis toimetatakse kätte kolmandale isikule, kes võib seejärel teatada, et ühineb kohtuasjaga menetlusse astujana.

2. Milline on kohtuotsuste peamine mõju isikutele, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate?

Kolmanda isiku kaasamise teade ei tee isikust, kellele taotlus esitatakse, automaatselt poolelioleva menetluse poolt. Kolmas isik osaleb menetluses menetlusse astujana (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 76–78). Poolele kokkuleppel võib menetlusse astuv pool astuda selle poole asemele, kellega ta on ühinenud. Kohtuotsusel on otsene mõju (kuid kolmanda isiku kaasamise korral ainult juhul, kui see on kooskõlas vaidlustatud suhte iseloomu või asjaomase õigusnormiga).

3. Kas põhimenetluses antud õiguslikul hinnangul on siduv mõju?

Kui kolmas isik vastavale taotlusele vaatamata menetlusega ei ühine, kaotab ta võimaluse väita mis tahes järgnevas menetluses, et esimeses menetluses on eksitud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 82 koostoimes artikliga 85).

4. Kas tuvastatud asjaoludel, mida kolmas isik ei saanud vaidlustada põhimenetluse käigus, nt põhjusel, et pooled ei vaidlustanud neid, on siduv mõju?

Kolmanda isiku kaasamise teate esitamine ja osalema kutsumine on ka kolmanda isiku huvides, kuna see võib aidata saavutada positiivset tulemust, mis võib muuta järgneva menetluse ülevõtteks.

5. Kas kolmanda isiku kaasamine jõustub sõltumata sellest, kas kolmas isik astus põhimenetlusse või mitte?

Kui kolmas isik vastavale taotlusele vaatamata menetlusega ei ühine, kaotab ta võimaluse väita mis tahes järgnevas menetluses, et esimeses menetluses on eksitud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 82 koostoimes artikliga 85).

6. Kas kolmanda isiku kaasamine mõjutab kolmanda isiku ja teavitava poole vastaspoole vahelist suhet?

Kui isik, kellelt seda taotleti, menetlusega ühineb, saab temast menetlusse astuv pool ja ta võib poolele kokkuleppel astuda selle poole asemele, kellega ta on ühinenud.

Artikkel 74 – Täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjeldus

Artikkel 74 – täitmist käsitlevate siseriiklike normide ja menetluste kirjelduse leiab teabelehel [Procedury służące wykonaniu orzeczenia](#) (kohtuotsuse täitmise menetlus).

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Võlgniku alalise elu- või asukoha või registreeritud asukoha järgne **piirkonnakohus [sąd okręgowy]** või sellise kohtu puudumisel piirkonnakohus, kelle tööpiirkonnas täitmist taotletakse või täitmine toimub.

Tunnustamisest keeldumise taotluse korral

Piirkonnakohus [sąd okręgowy], kelle territoriaalsesse pädevusse otsustatud kohtuasi kuulub või kelle tööpiirkonnas asub pädev kohalik kohus [sąd rejonowy], või selle puudumisel Varssavi piirkonnakohus.

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täimisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

Apellatsioonikohus [sąd apelacyjny] piirkonnakohtu [sąd okręgowy] kaudu.

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

Ülemkohus [Sąd Najwyższy] appellatsioonikohtu [sąd apelacyjny] kaudu.

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 11037 lõige 4 ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 1110, kuivõrd nende alusel määratakse Poola kohtute pädevus eranditult ühe järgmise hagejat puudutava asjaolu alusel: Poola kodakondsus, alaline elu- või asukoht, harilik viibimiskoht või registrijärgne asukoht Poolas.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 84 ja 85.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

6. märtsil 1959 Budapestis allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;

6. veebruaril 1960 Varssavis allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; praegu jõus Poola ja Sloveenia ning Poola ja Horvaatia vahel;

4. detsembril 1961 Varssavis allkirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;

11. detsembril 1963 Viinis allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline konventsioon tsiviilasjades vastastikuste suhete ja dokumentide kohta;

24. oktoobril 1979 Ateenas allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

21. detsembril 1987 Varssavis allkirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades, mis on jätkuvalt jõus Poola ja Tšehhi Vabariigi ning Poola ja Slovakkia vahel;

28. aprillil 1989 Varssavis allkirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviilasjades ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviilasjades;

26. jaanuaril 1993 Varssavis allkirjutatud Poola Vabariigi ja Leedu Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades;

23. veebruaril 1994 Riias allkirjutatud Läti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades;

14. novembril 1996 Nikosias allkirjutatud Küprose Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline konventsioon õigusabise koostöö kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

27. novembril 1998 Tallinnas allkirjutatud Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi osutamise ja õigussuhete kohta tsiviil-, töö- ja kriminaalasjades;

15. mail 1999 Bukarestis allkirjutatud Rumeenia ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviilasjades.

Viimati uuendatud: 28/02/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Ümbersõnastatud Brüsseli I määrus - Sloveenia

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

1) Kuidas võib kolmanda isiku kaasamist üldjoontes kirjeldada?

Kolmanda isiku kaasamise teade (*litis denuntiatio*) on kolmanda isiku ametlik teavitamine poolleiolevast kohtuasjast. See on võimalik ühendada kõnealusele isikule esitatava menetlusse astumise kutsega. Teate eesmärk on tagada hagejale või kostjale tsiviilõigusega tunnustatud õigused ja mõju. Teavitav pool (kohtuasja pool) edastab teate kohtule, kes seejärel toimetab selle kätte kolmandale isikule, kellel on vabadsus otsustada, kas ühineda menetlusega või mitte. Sloveenia õiguse kohaselt ei tee kohus otsust selle kohta, kas poole taotlus kolmanda isiku ametlikuks teavitamiseks on põhjendatud. Isegi kui kolmas isik astub menetlusse, ei ole ta menetluse pool ja tema suhte üle põhimenetluse kummagi poolega ei ole võimalik selles menetluses otsustada. Kolmandal isikul on võimalik toetada põhimenetluse mis tahes poolt. Kui tingimused on täidetud, võib isik ühineda menetlusega menetlusse astujana. Seda tehes on tal võimalik kaasa aidata kohtuasja võitmisele ja sel viisil vältida järgnevat (tagasinõude) kohtuasja enda vastu või parandada oma positsiooni nimetatud järgnevas kohtuasjas. Kolmas isik ei või esitada taotlust algatatud kohtuasja lõpetamiseks, tähtaegade pikendamiseks ega istungi edasilükkamiseks.

2) Milline on kohtuotsuste peamine mõju isikutele, kes on saanud kolmanda isiku kaasamise teate?

Kolmanda isiku kaasamise teade kaitseb teavitavat poolt teatavate kahjunõuete eest, mida kolmas isik võiks vastasel juhul tema vastu esitada. (Kolmas) isik, kellele anti kolmanda isiku kaasamise teate kaudu võimalus mõjutada kohtuasja tulemust, ei või enam põhimõtteliselt esitada kahjunõudeid, milles tuginetakse teavitava poole puudulikule kohtuvaidlusele. Kui seejärel tekib regressimenetlus teavitava poole ja isiku vahel, keda teavitati põhimenetlusest, ei ole sellel isikul võimalik esitada teavitavale poolele väiteid või fakte, mis on vastuolus põhimenetluses tehtud otsuse sisuliste (faktiliste) elementidega.

3) Põhimenetluses antud õiguslikul hinnangul ei ole siiski siduvat mõju.

4) Siduvat mõju ei ole ka tuvastatud asjaoludel, mida kolmas isik ei saanud vaidlustada põhimenetluse käigus, nt põhjusel, et pooled ei vaidlustanud neid.

5) Kolmanda isiku kaasamise teatel on mõju sõltumata sellest, kas kolmas isik ühines põhimenetlusega või mitte.

6) Kolmanda isiku kaasamise teade ei mõjuta suhet kolmanda isiku ja teavitava poole vastaspoole vahel, välja arvatud juhul, kui kolmas isik otsustas menetluses toetada vastaspoolt.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

– Sloveenias ringkonnakohus.

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmise keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

– Sloveenias ringkonnakohus.

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

– Sloveenias Sloveenia Vabariigi ülemkohus.

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktsepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

– Sloveenias: allpool loetletud kohtutes aktsepteeritakse lisaks sloveenia keelele ka ühte rahvusvahemuste keeltest:

Koperi ringkonnakohus: itaalia keel;

Koperi kohalik kohus: itaalia keel;

Pirani kohalik kohus: itaalia keel;

Lendava kohalik kohus: ungari keel.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

– Sloveenias: rahvusvahelist eraõigust ja sellega seotud menetlusõigust käsitleva seaduse (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) artikkel 58.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

– Sloveenias: tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o pravnem postopku*) artikkel 204, mis käsitleb kolmanda isiku kaasamise teadet.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

16. detsembril 1954 Viinis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping vastastikuse õiguslase koostöö kohta;

3. detsembril 1960 Roomas allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon vastastikuse õiguslase koostöö kohta tsiviil- ja haldusajades;

18. juunil 1959 Ateenas allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Kreeka Kuningriigi vaheline konventsioon kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

6. veebruaril 1960 Varssavis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

20. jaanuaril 1964 Belgradis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi vaheline leping õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;

19. septembril 1984 Nikosias allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

23. märtsil 1956 Sofias allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Bulgaaria Rahvavabariigi vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta;

18. oktoobril 1960 Belgradis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Rumeenia Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi kohta ja selle protokoll;

7. märtsil 1968 Belgradis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline leping vastastikuse õigusabi kohta;

7. veebruaril 1994 Zagrebis allkirjutatud Sloveenia Vabariigi ja Horvaatia Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

18. mail 1971 Pariisis allkirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta.

Viimati uuendatud: 28/02/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.